

Til: Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30, 1780 København V
miljo-erhvervsregulering@lbst.dk
J.nr. 24-11-000004

Høring af udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2024/2025 (gødskningsbekendtgørelsen), 1. del.

Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer (L&F) fremsender hermed høringssvar til 1. del af gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2024/2025.

Som L&F har meldt ud tidligere, kommer bekendtgørelsen alt for sent i høring. Gødskningsreglerne bliver kendt for sent i forhold til landbrugerens planlægning. L&F mener, at den tilhørende vejledning bør komme i høring samtidig med bekendtgørelsen, da det kan fremme forståelsen af reglerne. Det er vigtigt, at vejledningen ikke, som sidste år, først offentliggøres, efter reglerne er trådt i kraft 1. august.

L&F vil dog gerne kvittere for, at Landbrugsstyrelsen forsøger at fremme processen ved at indføre en tofaset høring, hvor bilag, herunder afgrøde- og husdyrsnormer, kommer i en særskilt høring efterfølgende. Desværre er det kun et halvt billede, man får som høringsspart, og L&F forbeholder sig dermed retten til at kommentere på den samlede bekendtgørelse, når det resterende materiale kommer i høring.

Type 2-korrektion – forkortet dokumentationsperiode

L&F finder det umiddelbart positivt, at dokumentationsperioden ændres, så det er muligt at lave type 2-korrektion, både for dem der ikke allerede havde planlagt at gøre det, men også for dem, hvor det nu er blevet aktuelt efter kvægundtagelsens ophør fra den 1. august 2024.

Kriterier for at være med i Register for Gødningsregnskab

L&F vil gerne pointere, at normen kun skal beregnes af arealer med en N- eller P-norm. Arealer uden kvote skal altså ikke indgå i beregningsgrundlaget.

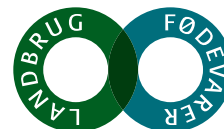
Udnyttelse af efterafgrøder i biogasanlæg

Det vil være positivt for energisektoren og næringsstofbalancen, hvis landbrugere høster deres efterafgrøder og får dem afgasset i biogasanlæg. Denne praksis tillader genbrug af næringsstoffer og muliggør, at afgasset biomasse kan bruges som gødning på et tidspunkt, hvor den kommende hovedafgrøde kan udnytte den optimalt. Dette giver en række klima- og miljøfordele, da det reducerer risikoen for kvælstoftab og fremmer bedre udnyttelse af næringsstofferne.

L&F opfordrer derfor til, at reglerne for godskrivning i gødningsregnskabet ligeledes bør være gældende for næringsstoffer i afgasset biomasse, der har ophav fra efterafgrøder.

Type 2-korrektion

Som L&F har fremført i forbindelse med tidligere høringssvar, er det fortsat et ønske, at der kan korrigeres pr. site/CHR-nr. og ikke på CVR.nr. -niveau, da mange bedrifter opkøber eller lejer nye stalde, hvorfor der kan være forskellige staldsystemer på bedriften med deraf følgende forskellig effektivitet.

Nye husdyrnormer for fjerkræ

Landbrugsstyrelsen varslede de nu foreslåede ændringer ift. normer for udegående fjerkræ i høringsbrevet til gødskningsbekendtgørelsen 2023/2024. Som nævnt i tidligere L&F høringsvar, opfordrer vi fortsat til, at ikrafttrædelse af ændringen af ab lager normtallet for udegående fjerkræ udskydes til planperioden 2025/2026.

L&F begrundede i 2023 en forlænget overgangsperiode med, at nuværende gødningsaftaler ofte er indgået i tillid til, at der var ro om fosforreguleringen frem til 1. august 2025, hvor der er varslet en skærpelse af fosforloftet for bl.a. fjerkræ fra 33 kg til 29 kg.

Men behovet for en forlænget overgangsperiode er blevet tydeligt skærpet med Landbrugsstyrelsens fremlægning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser. Beregningerne viser et tab alene som følge af udbyttenedgang for økologiske fjerkræproducenter på 4,32 mio. kr. Langt den største del af den økologiske fjerkræproduktion er ægproduktion, hvor der primo 2024 var ca. 65 aktive erhvervsbesætninger med økologisk ægproduktion. Det gennemsnitlige tab er derfor i størrelsesordenen 65.000 kr. pr. besætning.

Vi skal derfor endnu en gang kraftigt opfordre til, at indregningen af N og P afsat på udearealer i ab lager mængderne udskydes, så der bliver mere tid til at implementere nye foderteknologier eller indgå nye gødningsaftaler.

Mulighed for kvælstofnorm for græs til svin samt græs til fjerkræ

To forhold gør sig særligt gældende ift. at anvende kvælstofnormer for græs til opfodring af eget dyrehold med svin.

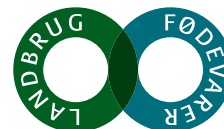
1. Virksomheden anvender græsset til opfodring af eget dyrehold
Økologiske griseproducenter indkøber typisk grovfoder (græsensilage) fra andre virksomheder. Det er kun få virksomheder, som har arealer til rådighed i egen virksomhed. Der kan være et tæt samarbejde mellem de 2 virksomheder, men det er 2 forskellige CVR-numre. Derfor er det nødvendigt, at der åbnes for samme mulighed for at anvende kvælstofnormer for græs, som sælges til en anden virksomhed med grise. Hvis sælgeren ikke kan indregne kvælstofnormen i sin gødningskvote, bliver det umuligt eller meget dyrt for økologiske griseproducenter at skaffe det nødvendige og lovpligtige grovfoder.

2. Mulighed for kvælstofnorm for græs til fjerkræ
Den samme mulighed for at anvende kvælstofnormer for græs til grise bør ifølge L&F også gælde for græs til fjerkræ. Økologiske fjerkræproducenter anvender mest helsæd af byg-ært og majsensilage som det lovpligtige grovfoder til økologisk fjerkræ, men kan også anvende græsensilage eller hør. Høner tildeles 10-15 g/dag/høne – de æder det, og det har en næringsværdi.

Som nævnt ovenfor, er det helt afgørende, at der kan indkøbes græs fra andre virksomheder, og at græsset har en kvælstofnorm der.

Gødskning af græs ift. kløverandelen

L&F mener fortsat, at det skal være muligt at gødske græsmarker efter det faktiske kløverindhold i marken – og ikke ift. den udsåede kløverandel i græsblandingen.

F.eks. kan tørke bevirke, at kløveren i nogle marker dør væk. Derfor ønsker landbrugeren at gøde efter normen for rent græs i resten af sæsonen, hvilket ikke er foreneligt med de nuværende regler.

Eftervirkning for kvælstoffikserende efterafgrøder

Da tabel 1, hvor eftervirkningerne fremgår, ikke er i høring på nuværende tidspunkt, vil L&F endnu en gang gøre opmærksom på, at eftervirkningen for kvælstoffikserende efterafgrøder er sat for højt (50 kg N pr. ha.) i forhold til, hvad landbrugeren oplever som opnåeligt. Den høje indregnede eftervirkning bevirker, at der ikke er mange landbrugere, der gør brug af denne mulighed. L&F mener dog, at det er meget vigtigt, at dette alternativ til efterafgrøder fastholdes som en mulighed. L&F appellerer derfor til, at Landbrugsstyrelsen får udarbejdet et større fagligt grundlag på flere lokaliteter i Danmark, så eftervirkningen kommer ned på et mere realistisk og praktisk opnåeligt niveau. Lige nu sidder landbrugeren med risikoen ved dårlig etablering eller ugunstige vækstvilkår f.eks. tidlig vinter.

Specifikke bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet

Paragraf	Bemærkninger
§ 9, stk. 2	Der er ikke tale om ændret tekst, men L&F er undrende overfor, at det fremgår, at der skal kunne dokumenteres antal dyr både i indeværende og efterfølgende planperiode. L&F vil derfor gerne have oplyst, om landbrugere f.eks. vil kunne komme i klemme i forbindelse med salg af dyr.
§ 13, stk. 5	L&F mener, at det fortsat bør være muligt at overtage dokumentation fra tidligere ejer i forbindelse med korrektion af N-normen ved højere udbytte, herunder som minimum hvis ejerkredsen bag virksomheden er den samme.
§ 14	Det samme som for § 13.
§ 24	I tilfælde af <i>f.eks. brand og tyveri og lignende</i> (bør udvides med det som er skrevet med kursiv), så det også er muligt at søge denne dispensation ved uheld, hvor en tank med gødning f.eks. lækker. Der kunne f.eks. stå "ved uforudsete hændelser eller force majeure lignende tilfælde".
§ 41	Dokumentationen for en type 2-korrektion skal mindst omfatte en sammenhængende periode på 365 dage. Det ville dog være at foretrække med 360 dage, så tilfældige dage i kvartalsafslutning ikke risikerer at kræve 5 kvartaler i dokumentationsperioden.
§ 48	Det fastsættes, at kvælstofindholdet i bioasken er 0 kg N pr. ton. L&F mener, at samme regel bør indføres for biokul på trods af, at biokul indeholder en lille mængde kvælstof. Der er dog tale om en ekstrem lav kvælstofudnyttelse, hvorfor N-udnyttelsen i § 51 er sat til 0. For at undgå, at det ikke-udnyttelige kvælstof skal

	belaste kvælstofloftet, bør kvælstofindholdet også fastsættes til 0 kg N.
§ 48	L&F vil gerne have uddybet, hvordan fosforindholdet i bioaske skal beregnes ud fra fosforindholdet i den modtagne gødning. Vil det f.eks. kræve, at man analyserer "gødningen" (f.eks. halm), eller påtænker Landbrugsstyrelsen at lave en normtabel? L&F forudser derudover, at det kan blive problematisk at få landbrugere til at acceptere modtagelse af andre mængder fosfor, end hvad der fremgår af analyser og vejesedler for den reelt modtagne mængde.

Venlig hilsen

Mathilde Ganderup Friedrichsen

Konsulent
Vand & Natur

M +45 2290 2550 | E magf@lf.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3 · DK-1609 København V
www.lf.dk

Det danske fødevarerhverv har en vision om at være klimaneutralt i 2050. Sammen med vores medlemmer fra landbruget, fødevarer- og agroindustrien, vil vi vise, at der findes en økonomisk bæredygtig vej til en klimaneutral fødevarerproduktion. Som repræsentant for hele fødevarereklyngen, der understøtter 180.000 arbejdspladser og en årlig eksport på 196 milliarder kroner, repræsenterer vi en værdikæde med tyngde og vilje til at finde løsninger på verdens klimaudfordringer i tæt samspil med resten af Danmark.
